

Η γνώμη του πάνελ νέων του
Ελληνικού Κέντρου Ασφαούς Διαδικτύου

για τον

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟ

help
saferinternet **line**
210 6007686

Γραμμή βοήθειας

SaferInternet4Kids.gr
ΓΙΑ ΕΝΑ ΑΣΦΑΛΕΣΤΕΡΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
Ενημέρωση-Επαγρύπνηση

safeline

www.safeline.gr
Γραμμή παράνομου
περιχομένου

Η Αρετή κατά τον αρχαίο Έλληνα Φιλόσοφο Σωκράτη

Ο Αρχαίος Έλληνας φιλόσοφος Σωκράτης πίστευε ότι δεν υπάρχουν κακοί άνθρωποι. Οι άνθρωποι κάνουν κακές πράξεις γιατί δεν γνωρίζουν τις συνέπειές τους και πόσο τελικά βλάπτουν την ίδια τους την ψυχή. Ο Σωκράτης πίστευε ότι η Αρετή στον άνθρωπο διδάσκεται. Επομένως ένας άνθρωπος θα είναι ενάρετος-καλός ή κακός ανάλογα με την παιδεία του και το περιβάλλον όπου αναπτύσσεται.

Τι γίνεται όμως με το διαδίκτυο όπου τα παιδιά αναπτύσσουν κακές συμπεριφορές;

Οι γονείς και οι εκπαιδευτικοί συνήθως δεν έχουν γνώση και εμπειρία στον κόσμο του διαδικτύου, με αποτέλεσμα να μην είναι σε θέση να δώσουν αξιόπιστες συμβουλές στα παιδιά τους. Όταν δεν υπάρχει γενικώς παιδεία στο διαδίκτυο, πώς τα παιδιά θα αναπτύξουν ενάρετες συμπεριφορές στο διαδίκτυο; Ποιος θα τους διδάξει τι είναι καλό και τι είναι κακό;

Το Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου ζητά από το panel νέων να δημιουργήσει έναν οδηγό παρέμβασης για παιδιά θύτες του διαδικτυακού εκφοβισμού.

Ο οδηγός δημιουργήθηκε από τις απαντήσεις που δώσατε στα παρακάτω ερωτήματα:

1.α) Τι πιστεύετε ότι θα έπαιθε τα παιδιά θύτες να σταματήσουν το cyberbullying.

1.β) Τι θα απέτρεπε τα παιδιά από το να γίνουν θύτες σχολικού εκφοβισμού.

Ζητούμε συγκεκριμένες συμβουλές, κανόνες, παραδείγματα, μεθόδους που έχετε στο μυαλό σας σχετικά με το συγκεκριμένο θέμα .

2. Σκεφτείτε τι θα οδηγούσε εσάς τους ίδιους σε τέτοιες συμπεριφορές και πώς κάποιος θα σας απέτρεπε.

3. Απαντήστε στο ερώτημα γιατί εσείς δεν θα αναπτύξετε τέτοιες συμπεριφορές και αναρωτηθείτε πώς γίνεται παιδιά με τις ίδιες απόψεις με τις δικές σας να γίνονται θύτες.

4. Εάν ο καλύτερός σας φίλος, ή φίλη ή ο μικρότερός σας αδερφός ήθελε να αναπτύξει τέτοιες συμπεριφορές, με ποια επιχειρηματολογία θα τον αποτρέπατε.

Θέλουμε αποκλειστικά τις δικές σας απόψεις με τα δικά σας βιώματα από το διαδίκτυο, αλλα και τη σαφή εικόνα για το πώς αντιλαμβάνονται το θέμα οι συνομήλικόι σας.

Δεν είναι μια έκθεση ή μια εργασία, αλλα μια κατάθεση εμπειριών από μέρος σας. Δεν θέλουμε να ανατρέξετε σε βιβλιογραφία στο διαδίκτυο ή στη γνώμη των ειδικών. Ο ρόλος του πάνελ νέων είναι ακριβώς αυτό που σας ζητάμε. Θέλουμε την άποψή σας όπως ακριβώς είναι.

Τέλος, ζητήσαμε να μας αναφέρετε τι πιστεύετε ότι θα πρέπει να κάνει το Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου, ώστε να εκπαιδεύσει τα παιδιά στο ενάρετο-καλό διαδίκτυο που θα έχει ως αποτέλεσμα να περιορισθεί ο διαδικτυακός εκφοβισμός.

Ευχαριστούμε
Γιώργος Κορμάς, Μαρία Δάρα, Παρασκευή Φραγκοπούλου
Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου SaferInternet4Kids.gr

ΑΡΑΠΗ ΒΙΟΛΕΤΑ

1α. Τι πιστεύετε ότι θα έπειθε τα παιδιά θύτες να σταματήσουν το cyberbullying.

Πιστεύω ότι θα ήταν καλή ιδέα να πούμε στα περισσότερα παιδιά/εφήβους που δέχονται cyberbullying όταν κάποιος τους παρενοχλεί στο διαδίκτυο να κάνουν report και έτσι οι θύτες θα φοβηθούν και θα σταματήσουν.

1β. Τι θα απέτρεπε τα παιδιά από το να γίνουν θύτες σχολικού εκφοβισμού.

Αυτό που θα έπρεπε να κάνουμε για να αποτρεφουμε τα παιδιά από το να γίνουν θύτες σχολικού εκφοβισμού θα ήταν να τους πούμε ότι είναι κάτι πολύ άσχημο, που μπορεί να φέρει και τον ίδιο τον θύτη σε δύσκολη κατάσταση αν το μάθει κάποιος δάσκαλος, διευθυντής, γονέας ή και κάποιο άλλο παιδί. Για παράδειγμα άμα κάποιος δάσκαλος μάθει ότι κάποιο παιδί εκφοβίζει το άλλο, ο θύτης μπορεί να τιμωρηθεί πολύ σκληρά ή και να αλληλάξει σχολικό περιβάλλον.

2. Σκεφτείτε τι θα οδηγούσε εσάς τους ίδιους σε τέτοιες συμπεριφορές και πώς κάποιος θα σας απέτρεπε.

Αν ήμουν θύτης σχολικού εκφοβισμού, πιστεύω ότι αυτό που θα με σταμάταγε θα ήταν αν κάποιος καθηγητής μου έλεγε ότι αν συνεχίσω να εκφοβίζω το παιδί, θα πρέπει να αλληλάξω σχολείο, νομίζω κανένα παιδί δεν θέλει να αλληλάξει σχολικό περιβάλλον, βέβαια δεν μου έχει συμβεί και δεν μπορώ να ξέρω.

3. Απαντήστε στο ερώτημα γιατί εσείς δεν θα αναπτύξετε τέτοιες συμπεριφορές και αναρωτηθείτε πώς γίνονται παιδιά με τις ίδιες απόψεις με τις δικές σας να γίνονται θύτες.

Ποτέ δεν θα έκανα bullying σε κάποιο παιδί γιατί πιστεύω ότι είναι μια πολύ ανώριμη συμπεριφορά, και επίσης είναι ανούσιο να εκφοβίζεις κάποιο συμμαθητή σου μόνο και μόνο επειδή είναι αδύναμος, και δεν μπορεί να υπερασπιστεί τον εαυτό του.

4. Εάν ο καλύτερός σας φίλος, ή φίλη ή ο μικρότερός σας αδερφός ήθελε να αναπτύξει τέτοιες συμπεριφορές, με ποια επιχειρηματολογία θα τον αποτρέπατε.

Θα του έλεγα ότι αυτό που κάνει είναι πολύ άσχημο και εξίσου ανώριμο, επίσης θα του έλεγα ότι δεν έχει κανένα δικαίωμα να εκφοβίζει το συμμαθητή του. Αν το συνέχιζε μάλλον θα το έλεγα σε κάποιον καθηγητή και θα σταματούσα να του κάνω παρέα, αν ήταν αδελφός ή αδελφή μου θα το έλεγα στους γονείς μου.

ΒΑΡΝΑ ΔΑΝΑΗ - ΛΑΡΙΣΑ

1α. Τι πιστεύετε ότι θα έπειθε τα παιδιά θύτες να σταματήσουν το cyberbullying;

Προσωπικά, πιστεύω ότι ο πιο αποτελεσματικός τρόπος για να σταματήσει το cyberbullying είναι οι βιωματικές εμπειρίες. Ειδικότερα, οι θύτες επιδίδονται σε τέτοιες συμπεριφορές διότι έχουν την εντύπωση πως αυτό που κάνουν είναι αβλαβές και δεν γνωρίζουν ότι οι πράξεις τους έχουν σοβαρές συνέπειες στη ψυχική γαλήνη του ατόμου που εκφοβίζουν. Όμως, αν ο θύτης βιώσει αυτές τις καταστάσεις, κυρίως μέσα από ομάδες ευαισθητοποίησης που ασχολούνται με το ασφαλές διαδίκτυο, τότε θα καταλάβει ότι η συμπεριφορά του αυτή είναι ικανή να πληγώσει τους συνανθρώπους του σε μεγάλο βαθμό. Συμπεραίνεται λοιπόν, ότι η εξοικείωση του θύτη με τα συναισθήματα του θύματος βοηθάει στην παύση και τη μελλοντική αποφυγή παρόμοιων ενεργειών. Έτσι, κατά την άποψη μου, κρίνεται αναγκαία η δημιουργία ομάδων ευαισθητοποίησης, κυρίως στο πλαίσιο του σχολείου όπου παρατηρούνται τα περισσότερα φαινόμενα bullying και cyberbullying, με σκοπό την αφύπνιση των μαθητών και την ενημέρωσή τους σχετικά με τον εκφοβισμό, μέσω βιωματικών δράσεων και δραστηριοτήτων.

1β. Τι θα απέτρεπε τα παιδιά από το να γίνουν θύτες σχολικού εκφοβισμού;

Κατά τη γνώμη μου, η καλύτερη λύση για την αντιμετώπιση του σχολικού εκφοβισμού είναι η σωστή ενημέρωση και η εκπαίδευση. Αναλυτικότερα, οι μαθητές πρέπει να ευαισθητοποιούνται πάνω σε τέτοιες περιπτώσεις, μέσω οργανωμένων ομάδων αγωγής υγείας, επισκέψεων σε κέντρα υποστήριξης

και βοήθειας νέων, ομιλίες και αμφίδρομες συζητήσεις με ειδικούς σε θέματα εκφοβισμού, ασφαλής διαδικτύου και ψυχικής υγείας. Με αυτό τον τρόπο, τα παιδιά μαθαίνουν όχι μόνο πως να προστατεύονται από πιθανές εκφοβιστικές επιθέσεις, αλλά καταλαβαίνουν και τον αντίκτυπο που έχουν αυτές οι πράξεις στα στοχοποιημένα άτομα, με αποτέλεσμα να αποφεύγουν να υιοθετούν οι ίδιοι τέτοιες συμπεριφορές. Συνεπώς, είναι δυσκολότερο για εκείνους να γίνουν θύτες, όταν έχουν βιώσει, μέσα από δράσεις πώς νιώθουν τα θύματά τους.

2. Σκεφτείτε τι θα οδηγούσε εσάς τους ίδιους σε τέτοιες συμπεριφορές και πώς κάποιος θα σας απέτρεπε.

Ο λόγος για τον οποίο οι περισσότεροι έφηβοι, ανάμεσά τους κι εγώ, οδηγούνται σε άσκηση bullying είναι η πλάκα και η ανάγκη ένταξης σε μια παρέα, ένα σύνολο. Πιο συγκεκριμένα, πολλές φορές οι έφηβοι παρασύρονται και θεωρούν αστέιο κάτι το οποίο προσβάλλει και πληγώνει τους συμμαθητές τους. Μέσα στο πλαίσιο αυτό, μια αθώα πλάκα δύναται να καταλήξει σε εκφοβισμό, τόσο παραδοσιακό όσο και ηλεκτρονικό. Παράλληλα, ο θύτης δημιουργείται συνήθως μέσα από μία παρέα, όπου η γελοιοποίηση των άλλων από ένα μέλος της συντροφιάς θεωρείται μαγκιά και κατόρθωμα. Επομένως, το άτομο, στην προσπάθειά του να ταιριάξει και να ενσωματωθεί στη παρέα, επιδιέχεται σε εκφοβιστικές πράξεις ενάντια σε περιθωριοποιημένους συμμαθητές του. Με στόχο την αποτροπή τέτοιων συμπεριφορών πριν αυτές λάβουν χώρα, η οικογένεια, το σχολείο και οι φίλοι του πιθανού θύτη οφείλουν να επέμβουν. Πράγματι, εγώ

προσωπικά, αν είχα σκοπό να υιοθετήσω μια εκφοβιστική συμπεριφορά απέναντι σε κάποιον συνάνθρωπό μου, θα μπορούσα να αλληλάξω γνώμη αν μιλήσω με έναν άνθρωπο που εμπιστεύομαι, ο οποίος θα με συμβουλέψει και θα με βάλει ξανά στον ίσιο δρόμο. Γίνεται έτσι φανερό ότι ο περίγυρος του εν δυνάμει θύτη έχει την ικανότητα να αμβλύνει και να αποτρέπει τις τάσεις του προς εκφοβισμό, όταν είναι κοντά του και γνωρίζει τις προθέσεις του και τους λόγους για τους οποίους οδηγείται στην άσχημη αυτή συμπεριφορά.

3. Απαντήστε στο ερώτημα γιατί εσείς δεν θα αναπτύξετε τέτοιες συμπεριφορές και αναρωτηθείτε πως γίνεται παιδιά με τις ίδιες απόψεις με τις δικές σας να γίνονται θύτες;

Πιστεύω ότι δεν θα επιχειρήσω ποτέ να εκφοβίσω έναν άνθρωπο, διότι γνωρίζω πως νοιώθουν τα άτομα που πέφτουν θύματα εκφοβισμού. Μέσω ενός προγράμματος που υλοποιείται στο σχολείο μου με στόχο την αγωγή υγείας και την ψυχική ηρεμία των μαθητών, έχω έρθει τους τελευταίους μήνες σε επαφή με περιπτώσεις και

παραδείγματα εκφοβιστικών επιθέσεων και έχω ευαισθητοποιηθεί πλέον πάνω σε τέτοια θέματα. Γνωρίζω τα αρνητικά συναισθήματα που προκαλεί και τις επιπτώσεις που έχει ο εκφοβισμός στους ανθρώπους, ακόμα κι εκείνους που φαίνονται ανεπηρέαστοι από αυτόν. Έτσι, δεν σκοπεύω να εφαρμόσω ποτέ μου τέτοιες πρακτικές επειδή δεν θέλω να πληγώσω κανέναν με τις πράξεις μου. Νομίζω πως άτομα με τις δικές μου απόψεις πάνω στο θέμα του εκφοβισμού σπανίως θα αναπτύξουν συμπεριφορές που βλάπτουν τους συνανθρώπους τους.

Ίσως όμως, γίνουν θύτες ακούσια, καθώς υπάρχει περίπτωση να υποπέσουν σε εκφοβιστικές πράξεις άθελά τους, πολλές φορές θεωρώντας ότι αυτό που κάνουν είναι διασκεδαστικό και άκακο. Παρόλα αυτά, πιστεύω ότι αν κάποιος τους μιλήσει και τους εξηγήσει ότι αυτό που κάνουν είναι λάθος, τότε θα σταματήσουν αμέσως.

4. Εάν ο καλύτερός σας φίλος, ή φίλη ή ο μικρότερός σας αδερφός ήθελε να αναπτύξει τέτοιες συμπεριφορές, με ποια επιχειρηματολογία θα τον αποτρέπατε;

Είναι σημαντικό οι κοντινοί άνθρωποι ενός επικείμενου θύτη να καταλάβουν τις προθέσεις του και να προσπαθήσουν να τον σταματήσουν. Εάν ήξερα πως ένα οικείο μου πρόσωπο σκόπευε να αναπτύξει τέτοιες συμπεριφορές, θα προσπαθούσα πρώτα να μάθω τους λόγους που τον οδήγησαν σε αυτή του την απόφαση. Έπειτα, θα τον βοηθούσα να κατανοήσει ότι ο εκφοβισμός δεν είναι η λύση για τα προβλήματα που πιθανόν να έχει και θα έψαχνα να βρω τρόπους με τους οποίους θα μπόρεσει να τα αντιμετωπίσει επιτυχώς, ώστε να μην καταφύγει σε εκφοβιστικές ενέργειες. Κατά τη γνώμη μου, ο καλύτερος τρόπος να αποτραπεί ο εκφοβισμός είναι η βελτίωση των συνθηκών που συντελούν στην ανάπτυξη βίαιων συμπεριφορών από το άτομο.

5. Τι πιστεύετε ότι θα πρέπει να κάνει το Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου, ώστε να εκπαιδεύσει τα παιδιά στο ενάρετο – καλό διαδίκτυο που θα έχει ως αποτέλεσμα να περιοριστεί ο διαδικτυακός εκφοβισμός;

Θεωρώ πως Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου μπορεί να συνδράμει σε μεγάλο βαθμό στην καταπολέμηση του διαδικτυακού εκφοβισμού, εκπαιδεύοντας τα παιδιά στο καλό και ασφαλές διαδίκτυο. Ειδικότερα, δύναται να διοργανώσει ημερίδες και εκδηλώσεις, οι οποίες θα απευθύνονται σε σχολεία και μαθητές, με στόχο την ενημέρωσή τους για την κατάλληλη χρήση του διαδικτύου και την άμβλυνση της ρητορικής μίσους και των διαδικτυακών επιθέσεων. Επίσης, σε συνεργασία με την διεύθυνση και τους καθηγητές των σχολείων, μπορεί να δημιουργήσει ομάδες μαθητών οι οποίοι θα εκπαιδευτούν σε θέματα χρήσης των υπολογιστών και των δυνατοτήτων που προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες, και με τη σειρά τους θα ευαισθητοποιήσουν κι άλλους μαθητές για τους κινδύνους που εγκυμονούν στον κόσμο του διαδικτύου.

ΚΟΠΙΔΑΚΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ & ΜΑΡΙΝΑ - ΗΡΑΚΛΕΙΟ

Γ' Τάξη και Α' Τάξη Γυμνασίου, Παγκρήτιο Γυμνάσιο Ηρακλείου Κρήτης

1α. Τι πιστεύετε ότι θα έπειθε τα παιδιά θύτες να σταματήσουν το cyberbullying.

Πιστεύουμε ότι ένας καλός τρόπος να αποτρέψουμε τα παιδιά από το να συνεχίσουν να είναι θύτες του cyberbullying είναι με το τους δείξουμε τις συνέπειες του. Τα απαραίτητα αυτά μέτρα που θα χρειαστεί να παρθούν για να γίνει αυτό, καλό θα ήταν να παρθούν από ένα κοντινό τους πρόσωπο που εμπιστεύονται, όπως οικογένεια ή φίλοι. Αλλιώς, θα μπορούσε να τους μιλήσει ένα παιδί που ήταν στο παρελθόν θύμα ώστε να μπορέσουν να νιώσουν πως είναι να είσαι στη θέση του θύματος.

Επίσης είναι σημαντικό τα παιδιά θύτες να αποκτήσουν εμπειρίες μέσω βιωματικών δράσεων, και να κατανοήσουν σε βάθος τη βλάβη που θα μπορούσαν να προκαλέσουν και το πόσο οι πράξεις τους μπορούν να επηρεάσουν την ψυχική γαλήνη και την ηρεμία των παιδιών στα οποία ασκούν εκφοβισμό. Είναι επίσης σημαντικό τα παιδιά θύτες να κατανοήσουν τους λόγους για τους οποίους ωθούνται σε συμπεριφορές αυτού του τύπου. Συχνά το άτομο που ασκεί εκφοβισμό θέλει με αυτόν τον τρόπο να επιβληθεί καλύπτοντας ταυτόχρονα δικές του ανασφάλειες.

1β. Τι θα απέτρεπε τα παιδιά από το να γίνουν θύτες σχολικού εκφοβισμού.

Κατά τη γνώμη μας, το να αποτρέψει κάποιον από το να γίνει θύτης οφείλεται σε πολλούς διαφορετικούς παράγοντες, όπως το σχολείο, την οικογένεια και τους φίλους. Σε παράγοντες, δηλαδή, οι οποίοι χτίζουν τη προσωπικότητα ενός παιδιού αλλά και τον χαρακτήρα του. Άρα εφόσον οφείλεται

σε τέτοιους παράγοντες, το να έχεις καλούς φίλους που νοιάζονται για σένα και το να ανατρέφεται σωστά από την οικογένεια σου και το σχολείο σου, θα σε βοηθήσει στο να μην γίνεις ποτέ θύτης.

Πολύ σημαντικό ρόλο σε αυτή την κατεύθυνση μπορεί να παίξει και το σχολείο. Υπάρχουν πλέον πολλά προγράμματα, όπως για παράδειγμα τα προγράμματα αγωγής υγείας, μέσω των οποίων πραγματοποιούνται εκπαιδευτικά σεμινάρια από εξειδικευμένο προσωπικό, ψυχολόγους και κοινωνικούς λειτουργούς. Μέσω αυτών των σεμιναρίων δίνονται διάφορα παραδείγματα με τα οποία προσπαθούν να αποτρέψουν τα παιδιά από τέτοιες ενέργειες και να τα ωθήσουν προς συμπεριφορές.

2. Σκεφτείτε τι θα οδηγούσε εσάς τους ίδιους σε τέτοιες συμπεριφορές και πώς κάποιος θα σας απέτρεπε.

Αν και δύσκολα θα μπορούσαμε να φανταστούμε τους εαυτούς μας στο ρόλο του θύτη, πιστεύουμε ότι ένας λόγος που θα οδηγούσε εμάς τις ίδιες σε μια τέτοια συμπεριφορά θα ήταν ίσως ότι εμείς θα είχαμε δεχτεί πρώτες κάποιο είδος εκφοβισμού. Σε μια τέτοια περίπτωση, επειδή θα είμασταν στεναχωρημένες και πιθανώς θυμωμένες, δεν θα σκεφτόμασταν καθαρά και ίσως θα προσπαθούσαμε να κάνουμε αυτόν που μας έκανε να αισθανθούμε άσχημα να νιώσει το ίδιο. Γενικότερα όμως η παιδεία που έχουμε δεχθεί τόσο από το σχολείο, όσο και η ανατροφή μας από την οικογένειά μας, όπου πάντα συζητάμε όλα τα θέματα που μας απασχολούν θα δρούσαν ανασταλτικά προς την υιοθέτηση τέτοιου είδους συμπεριφορών από μέρους μας. Πολύ συχνά θυμόμαστε τους γονείς μας

να λένε ότι ο εκφοβισμός δεν είναι αποδεκτή συμπεριφορά και ότι σε καμία περίπτωση δεν είναι αστείο ούτε πλάκα. Αστείο είναι όταν γελάμε όλοι και όχι μόνο ο ένας.

3. Απαντήστε στο ερώτημα γιατί εσείς δεν θα αναπτύξετε τέτοιες συμπεριφορές και αναρωτηθείτε πως γίνεται παιδιά με τις ίδιες απόψεις με τις δικές σας να γίνονται θύτες.

Παρόλο που είναι πολύ δύσκολο να φανταστούμε τον εαυτό μας στο ρόλο του θύτη, υπάρχουν περιπτώσεις παιδιών με τις ίδιες απόψεις με εμάς οι οποίοι συχνά υιοθετούν τέτοιου είδους συμπεριφορές. Οι καταστάσεις που θα μπορούσαν να ωθήσουν αυτά τα παιδιά στο ρόλο του θύτη είναι ανά περίπτωση είτε η άγνοια, δηλαδή συχνά μπορεί να το θεωρήσουν ένα απλό αστείο, και σε άλλες περιπτώσεις μπορεί να παρασυρθούν από συνομηλίκους τους και να το θεωρήσουν ως φυσιολογική συμπεριφορά στο πλαίσιο της παρέας. Για μια ακόμη φορά λοιπόν είναι σημαντικό να τονίσουμε το ρόλο της ενημέρωσης και της σωστής παιδείας που πρέπει να λαμβάνουν τα παιδιά από το σχολείο μέσω των ειδικών προγραμμάτων, αθλά και της ορθής ανατροφής από το σπίτι και την οικογένεια η οποία θα πρέπει καταρχήν να απαξιώνει τέτοιες συμπεριφορές και επιπλέον θα πρέπει να παρέχει ένα περιβάλλον ασφάλειας, γαλήνης και σταθερότητας το οποίο βοηθάει τα παιδιά να μεγαλώσουν μακριά από καταστάσεις βίας.

4. Εάν ο καλύτερος σας φίλος, ή φίλη ή ο μικρότερος σας αδερφός ήθελε να αναπτύξει τέτοιες συμπεριφορές με ποια επιχειρηματολογία θα τον αποτρέπατε.

Εάν έπεφτε στην αντίληψή μου περίπτωση ατόμου του περιβάλλοντός μου το οποίο ήθελε να αναπτύξει τέτοιες συμπεριφορές, θα προσπαθούσα καταρχήν να το αποτρέψω μέσα από τη συζήτηση.

Θα προσπαθούσα να του εκθέσω τα προβλήματα που θα μπορούσε να προκαλέσει στα θύματά του μέσω του εκφοβισμού, θα του τόνιζα ότι αυτή η συμπεριφορά δεν είναι σε καμία περίπτωση αστείο. Επίσης, θα προσπαθούσα να του φέρω σαν παράδειγμα περιπτώσεις παιδιών που οδηγήθηκαν σε πολύ άσχημες καταστάσεις τόσο σαν θύματα όσο όμως και οι θύτες και τις συνέπειες που θα μπορούσε να έχει και για τον ίδιο.

Σε περίπτωση που κανένα από τα παραπάνω δεν έφερνε αποτέλεσμα θα απευθυνόμουν στην οικογένεια καθώς και τους υπεύθυνους εκπαιδευτικούς ώστε να αναζητήσουν βοήθεια από εξειδικευμένα άτομα σε αυτά τα θέματα όπως σχολικούς ψυχολόγους και κοινωνικούς λειτουργούς.

**“Ο εκφοβισμός
δεν είναι αποδεκτή
συμπεριφορά και
σε καμία περίπτωση
δεν είναι αστείο
ούτε πλάκα!”**

ΚΥΡΙΤΣΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ - ΑΘΗΝΑ

1α. Τι πιστεύετε ότι θα έπειθε τα παιδιά θύτες να σταματήσουν το cyberbullying.

Αρχικά θα έπρεπε να καταλάβουν τα αποτελέσματα των πράξεων τους, καθώς πολλές φορές οι θύτες δεν καταλαβαίνουν ότι ασκούν bullying. Αφού είναι εν γνώση των πράξεων τους θα πρέπει να ενημερωθούν για τις συνέπειες αυτών

τόσο για τον εαυτό τους όσο και για το θύμα τους αλλά και να αναλογιστούν στην θέση του θύματος. Για τα ζητήματα αυτά θα πρέπει να ενημερώνονται οι μαθητές συχνά από το σχολείο και από το

οικογενειακό τους περιβάλλον καθώς είμαστε σε μια εποχή που το διαδίκτυο είναι σχετικά ανεξέλεγκτο και δεν ενημερώνει αλλά και δεν ελέγχετε για τέτοιες πράξεις ουσιαστικά. Ακόμα ένα μεγάλο μέρος των γονέων αδιαφορούν για την δραστηριότητα των παιδιών τους στο διαδίκτυο, είναι ανενημέρωτοι και επιπροσθέτως στα παραπάνω τα εφοδιάζουν από μικρή ηλικία με υπολογιστές (smartphone, laptop, desktop, κ.τ.λ.) χωρίς να θέτουν όρια και να ενημερώνουν και να μαθαίνουν τα παιδιά τους για την σωστή και ασφαλή χρήση του διαδικτύου.

“πολλές φορές οι θύτες δεν καταλαβαίνουν ότι ασκούν bullying”

1β. Τι θα απέτρεπε τα παιδιά από το να γίνουν θύτες σχολικού εκφοβισμού.

Οι παραπάνω λόγοι είναι εφαρμόσιμοι και εδώ. Επιπροσθέτως η σωστή ανατροφή από ένα υγιές οικογενειακό και σχολικό περιβάλλον είναι καθοριστικά ώστε το παιδί να έχει τις σωστές βάσεις και έναν υγιή χαρακτήρα

αλλά και οι γονείς και το σχολείο σε περίπτωση που εντοπίσουν παρεκκλίνουσα συμπεριφορά να πράξουν τα απαραίτητα ώστε να επισκεφτεί το παιδί έναν ειδικό όπως κάποιο ψυχολόγο και να μην αδιαφορήσουν, μη παραδεχόμενοι το πρόβλημα του παιδιού, πράγμα που γίνεται σε μεγάλο βαθμό.

2. Σκεφτείτε τι θα οδηγούσε εσάς τους ίδιους σε τέτοιες συμπεριφορές και πώς κάποιος θα σας απέτρεπε.

Τέτοιες συμπεριφορές μπορεί να οφείλονται σε διαφόρους λόγους. Άτομα που δεν έχουν την κατάλληλη παιδεία ώστε να έχουν συνείδηση των πράξεων τους, παιδιά που για διαφόρους λόγους να έχουν κάποιο ψυχολογικό πρόβλημα και να εκτονώνουν τον «πόνο» που νιώθουν πάνω στους άλλους, ανασφαλή άτομα που εκφράζουν τις αδυναμίες τους κοροϊδεύοντας και ταπεινώνοντας τους άλλους, άτομα που πιστεύουν ότι με αυτόν τον τρόπο γίνονται ανώτεροι και κυρίαρχοι σε σχέση με τους άλλους και τέλος άτομα που βιώσαν παρόμοιες συμπεριφορές παλαιότερα χωρίς

κάποιος να το αντιληφθεί και να τα βοηθήσει να το αντιμετωπίσουν και έτσι πια το πράττουν τα ίδια άθελα τους. Αυτές οι περιπτώσεις μπορεί να αφορούν άτομα μεμονωμένα όμως μπορεί αυτά τα άτομα να επηρεάσουν και αλλιά και να τα «μυήσουν» σε αυτές τις πράξεις βασίζοντας και παρέες πάνω σε αυτό. Αρχικά για να μπορέσουν να αποτραπούν αυτές οι πράξεις ή έστω να αποτραπεί η επανάληψη τους θα πρέπει αρχικά να γίνουν αντιληπτές από την οικογένεια ή από το σχολικό περιβάλλον και να υπάρξει το ενδιαφέρον και η θέληση. Από εκεί και πέρα είναι εύκολο να βρεθεί λύση και να παρθούν τα κατάλληλα μέτρα για την λύση του προβλήματος.

3. Απαντήστε στο ερώτημα γιατί εσείς δεν θα αναπτύξετε τέτοιες συμπεριφορές και αναρωτηθείτε πως γίνεται παιδιά με τις ίδιες απόψεις με τις δικές σας να γίνονται θύτες.

Γενικά από μικρός ποτέ δεν ασκούσα bullying σε άτομα γύρω μου. Πάντα ήθελα και θέλω να έχω καλές σχέσεις με φίλους, συμμαθητές και συγγενείς. Αυτό πιστεύω ότι οφείλτε στα γνωρίσματα που έχω λάβει από την οικογένεια μου αλλά και από το σχολείο. Ακόμα όσον αφορά το cyberbullying, προσωπικά δεν είχα κάποιο μέσο πρόσβασης στο διαδίκτυο μέχρι την 1η Γυμνάσιου, αλλά ποτέ δεν έκανα κατάχρηση του υπολογιστή και του διαδικτύου, δεν χρησιμοποιούσα τα social media γιατί απλά δεν ήταν για την ηλικία μου και το ήξερα, γενικά είχα αυτογνωσία, και στο διαδίκτυο είχα βάλει τα προσωπικά μου όρια αλλά στο συγκεκριμένο βοήθησε και το γεγονός ότι είχα καθημερινή επικοινωνία με τους φίλους μου και στο σχολείο αλλά και μετά σε διαφορετικές δραστηριότητες και έτσι δεν μου είχε

δημιουργηθεί η ανάγκη για κάποιο εναλλακτικό - διαδικτυακό μέσο επικοινωνίας.

4. Εάν ο καλύτερός σας φίλος, ή φίλη ή ο μικρότερός σας αδερφός ήθελε να αναπτύξει τέτοιες συμπεριφορές, με ποια επιχειρηματολογία θα τον αποτρέπατε.

Σε περίπτωση που εν γνώση του ήθελε να ασκήσει οποιοδήποτε τύπο bullying, σε πρώτη φάση θα του γνωστοποιούσα την αντίθεση μου με αυτή του την πρόθεση. Έπειτα θα τον έβαζα να αναλογιστεί τους λόγους που τον οδηγούν σε αυτή την λανθασμένη απόφαση και να σκεφτεί τις αρνητικές συνέπειες των πράξεων του τόσο για τον ίδιο όσο και για το θύμα. Στη συνέχεια, αν παρέμενε αμετάπειστος, θα ενημέρωνα την οικογένειά του για να τον βοηθήσουν και θα παρέπεμπα τόσο τον ίδιο όσο και την οικογένεια στην γραμμή βοήθειας.

ΜΕΛΛΟΥ ΕΥΑ - ΑΘΗΝΑ

1α. Τι πιστεύετε ότι θα έπειθε τα παιδιά θύτες να σταματήσουν το cyberbullying.

Ως γνωστόν, η χρήση του διαδικτύου στις μέρες μας αποτελεί πλέον ένα αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινότητάς μας. Το χρησιμοποιούμε για να επικοινωνήσουμε, για να αναζητήσουμε πληροφορίες, για να ψυχαγωγηθούμε μέσω βίντεο, παιχνιδιών κ.λπ. Όμως το διαδίκτυο μπορεί να χρησιμοποιηθεί και για ακατάλληλους σκοπούς. Αυτοί μπορεί να είναι παραβίαση προσωπικών δεδομένων, απειλή ή και παρενόχληση. Πίσω από αυτές τις πράξεις, κρύβονται άνθρωποι όλων των ηλικιών, κάποιος εκ των οποίων μπορεί να είναι και παιδί.

1β. Τι θα απέτρεπε τα παιδιά από το να γίνουν θύτες σχολικού εκφοβισμού.

Όσον αφορά τους ανήλικους θύτες, η αποτελεσματικότερη αντιμετώπισή τους (να τους πείσουμε δηλαδή ότι το bullying είναι κάτι λάθος και δεν πρέπει το ξανακάνουν) είναι να καταλάβουμε τους λόγους που κάνουν το bullying αλλά και την ίδια την φύση τους. Αρχικά, η πρώτη επαφή με το παιδί είναι πολύ σημαντική. Ναι μεν ο ειδικός είναι αυτός που θα αναλάβει όλη την δουλειά αλλά το πιο σημαντικό από όλα, είναι η πρώτη συνάντηση. Το παιδί που θα είναι με τον ειδικό, θα πρέπει να νοιώθει οικεία. Η πρώτη συνάντηση, είναι αυτή που, στην ουσία, αφήνει και την εντύπωση. Επιπλέον, σημαντικό ρόλο στην συμπεριφορά και στον χαρακτήρα ενός παιδιού παίζει το περιβάλλον του. Το περιβάλλον του αποτελείται κυρίως από την οικογένεια και από την παρέα. Εάν για παράδειγμα ένα παιδί βλέπει τους γονείς του να τσακώνονται ή την παρέα του να έχει επιθετική στάση ή άσχημη συμπεριφορά

απέναντι σε άλλα παιδιά, λογικό είναι το παιδί να μην έχει μία τόσο καλή συμπεριφορά και να έχει κακά πρότυπα προς μίμηση. Επομένως, μια επαφή με τα άτομα που συναναστρέφεται το παιδί, θα ήταν ένα σημαντικό βήμα για να σταματήσει το παιδί-θύτης το bullying. Ακόμα, το παιδί θα μπορούσε να αναλογιστεί τις πράξεις του στο διαδίκτυο όντας σε επαφή με τα θύματα του. Αυτό ίσως είναι μία από τις πιο δύσκολες μεθόδους για να σταματήσει ο θύτης το διαδικτυακό bullying καθώς το θύμα μπορεί να μην επιθυμεί (κατά πάσα πιθανότητα) να έρθει σε επαφή με τον θύτη του. Παρ' όλα αυτά, κατά την ταπεινή μου άποψη, αυτή είναι η πιο αποτελεσματική μέθοδος. Μέσα από τον διάλογο, ο θύτης θα μπορέσει να καταλάβει ότι το bullying που κάνει έχει κακές συνέπειες σε κάποιον.

Για να αποτραπούν τα παιδιά από το να γίνουν θύτες, απαιτείται η κατάλληλη ενημέρωση. Οι καθηγητές δεν αρκούν για να αποθαρρύνουν τα παιδιά από το να γίνουν θύτες στο διαδίκτυο, ειδικά με μόνο μία διδακτική ώρα. Θα ήταν καλό, να γίνουν επισκέψεις ειδικών σε δημοτικά, γυμνάσια και λύκεια. Επίσης, θα βοηθούσαν πολύ οι διαφημίσεις στα Μ.Μ.Ε. Επιπλέον, μπορούμε να απευθυνθούμε στον Υπουργείο Παιδείας για να μας βοηθήσει στο έργο μας.

3. Απαντήστε στο ερώτημα γιατί εσείς δεν θα αναπτύξετε τέτοιες συμπεριφορές και αναρωτηθείτε πως γίνεται παιδιά με τις ίδιες απόψεις με τις δικές σας να γίνονται θύτες.

Εγώ προσωπικά δεν θα έκανα διαδικτυακό bullying γιατί απλά δεν μου αρέσει να φοβίζω ή να κοροϊδεύω άλλα παιδιά. Γενικώς δεν κάθομαι στο υπολογιστή πολλές ώρες την ημέρα οπότε και να ήθελα, δεν θα μπορούσα λόγω έντονου προγράμματος. Αν και έχω ίδιες απόψεις με

άλλα παιδιά, αυτό δεν σημαίνει ότι τα παιδιά αυτά δεν θα μπορούσαν να αναπτύξουν άσχημες συμπεριφορές στο Ίντερνετ. Όλα είναι θέματα συμπεριφοράς, όχι απλά απόψεων. Οι απόψεις είναι θεωρητικές.

Οι συνομήλικοί μου πιστεύουν ότι το cyberbullying είναι επικίνδυνο αλλά δεν τους αγγίζει. Δεν ξέρουν τι κινδύνους επιφυλάσσει το διαδίκτυο ενώ περνούν άπειρες ώρες σερφάροντας. Δεν ξέρουν επιπροσθέτως τι κινήσεις πρέπει να κάνουν σε περίπτωση που δεχτούν bullying στο Ίντερνετ. Όπως προανέφερα, εμείς τα παιδιά χρειαζόμαστε την κατάλληλη ενημέρωση για να ξέρουμε τι θα πρέπει να κάνουμε σε μία τέτοια περίπτωση. Πάντως τον Μάη, μια εβδομάδα που λέγεται «Διαθεματική Εβδομάδα», θα μιλήσουμε για τις εξαρτήσεις στις οποίες συμπεριλαμβάνεται και το Ίντερνετ. Δεν γνωρίζω αν θα γίνει μόνο στο γυμνάσιο που βρίσκομαι αλλά και πάλι οι δύο ώρες που θα μιλήσουμε για αυτό, θα είναι λίγες.

4. Εάν ο καλύτερός σας φίλος, ή φίλη ή ο μικρότερός σας αδερφός ήθελε να αναπτύξει τέτοιες συμπεριφορές, με ποια επιχειρηματολογία θα τον αποτρέπατε.

Σε περίπτωση που κάποιο κοντινό μου πρόσωπο θα ήθελε να αναπτύξει ανάρμοστες συμπεριφορές στο διαδίκτυο, π.χ. η μικρή μου αδερφή, θα την απέτρεπα με πολλή επιχειρήματα (ουσιαστικά). Πρώτον, θα της έλεγα ότι αυτό που πάει να κάνει θα είναι ανώριμο και θα έμπλεκε σε μπελάδες. Αν ήθελε να κάνει bullying σε ένα άτομο που έχει τσακωθεί μαζί του ή απλώς δεν το συμπαθεί, θα της πρότεινα να πάει να μιλήσει στο συγκεκριμένο άτομο και να συμφιλιωθούν. Τέλος, θα την έπειθα ότι το παιδί που θα έχει δεχτεί bullying, θα έχει ψυχολογικά προβλήματα και δεν θα νιώθει καλά με τους γύρω του αλλά και με τον ίδιο του τον εαυτό.

5. Τι πιστεύετε ότι θα πρέπει να κάνει το Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου, ώστε να εκπαιδεύσει τα παιδιά στο ενάρετο – καλό διαδίκτυο που θα έχει ως αποτέλεσμα να περιοριστεί ο διαδικτυακός εκφοβισμός.

As μην ξεχνούμε ότι και το Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου μπορεί να συνεισφέρει στην αντιμετώπιση περιστατικών βίας στο διαδίκτυο. Μπορεί να ευαισθητοποιήσει τον κόσμο όσον αφορά αυτό το θέμα, δημιουργώντας ένα μικρό σποτάκι με θέμα το διαδικτυακό bullying. Απλό, λιτό και κατανοητό. Το σενάριο, την σκηνοθεσία, το μοντάζ και την ενσάρκωση των ρόλων θα μπορούσαμε να τα αναλάβουμε εμείς. Το σποτάκι θα μπορούσε να παιχτεί στην τηλεόραση και έτσι θα μπορούσαμε να ευαισθητοποιήσουμε πολύ κόσμο, να αποτρέψουμε περιστατικά βίας στο διαδίκτυο αλλά και να δώσουμε την βοήθεια μας σε θύματα διαδικτυακού bullying. Επιπλέον, με την προβολή ενός τέτοιου σποτ, θα μπορούσαμε να αυξήσουμε τα μέλη του πάνελ νέων! Η δουλειά που έχει αναλάβει το Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου είναι μεγάλη. Σιγά σιγά η δύναμη του πάνελ αυξάνεται και βοηθάει περισσότερους ανθρώπους που μας χρειάζονται! Μπορούμε να τα καταφέρουμε!

“Για να αποτραπούν τα παιδιά από το να γίνουν θύτες, απαιτείται η κατάλληλη ενημέρωση.”

ΜΑΝΔΑΛΙΔΗΣ ΡΟΜΑΝΟΣ - ΑΛΕΞ/ΠΟΛΗ

1. Τι θα απέτρεπε τα παιδιά από το να γίνουν θύτες σχολικού εκφοβισμού.

Όπως γνωρίζουμε, στις μέρες μας το cyberbullying είναι ένας τρόπος εκφοβισμού ο οποίος απειλεί μέσω Διαδικτύου τα άτομα που συχνά γίνονται θύματα και του σχολικού εκφοβισμού. Κατά τη γνώμη μου το μοναδικό πράγμα που θα έπειθε τους θήτες να σταματήσουν είναι το γεγονός ότι μπορεί να προκαλέσουν τέτοιο τρόπο σε ένα παιδί-θύμα το οποίο μετά μπορεί και να καταφύγει σε δραστικότερα μέτρα π.χ. αστυνομία κ.λπ. Σε αυτή την περίπτωση ο θύτης μπορεί να κατανοήσει το μέγεθος της πράξης του από τις συνέπειες που θα έχει.

2. Σκεφτείτε τι θα οδηγούσε εσάς τους ίδιους σε τέτοιες συμπεριφορές και πώς κάποιος θα σας απέτρεπε.

Δεν έχω φανταστεί τον εαυτό μου ποτέ σαν θύτη. Η αλήθεια είναι πως δεν είναι στοιχείο του χαρακτήρα μου αλλά αν με προκαλέσουν ίσως να ανταποδώσω, όχι για να εκφοβίσω αλλά για να αμυνθώ. Π.χ αν με έχουν πιάσει ψυχολογικά ή με εκμεταλλευτούν και αυτό με πειράζει, μπορεί να κάνω το ίδιο σε άλλο άτομο. Πιστεύω ακράδαντα ότι η καλύτερη αντιμετώπιση θα ήταν η επέμβαση ενός γονέα.

3. Απαντήστε στο ερώτημα γιατί εσείς δεν θα αναπτύξετε τέτοιες συμπεριφορές και αναρωτηθείτε πώς γίνεται παιδιά με τις ίδιες απόψεις με τις δικές σας να γίνονται θύτες.

Πολλές φορές αυτό το γεγονός σχετίζεται και με την ανατροφή ενός παιδιού. Εγώ για παράδειγμα δεν θα προσπαθούσα ποτέ να αναπτύξω τέτοιες συμπεριφορές, καθώς οι γονείς μου μου έχουν διδάξει το καλό, το κακό, το δίκαιο, το άδικο. Κατά τη γνώμη μου ο θύτης μπορεί να αναπτύσσει τέτοιες συμπεριφορές, διότι δεν του έχει μάθει κανείς το σωστό.

4. Εάν ο καλύτερός σας φίλος, ή φίλη ή ο μικρότερός σας αδερφός ήθελε να αναπτύξει τέτοιες συμπεριφορές, με ποια επιχειρηματολογία θα τον αποτρέπατε.

Αρχικά θα του εξηγούσα το τί κακό μπορεί να δημιουργήσει στο θύμα, δείχνοντάς του τις συνέπειες οι οποίες είναι σοβαρές, καθώς μπορεί να φέρουν το θύμα ακόμη και σε τάσεις κατάθλιψης και αυτοκτονίας. Ελπίζω πως εξηγώντας τις συνέπειες αυτές θα μπορέσει να συνειδητοποιηθεί και να αναλάβει και αυτός μόνος του τις συνέπειες των πράξεών του.

ΜΠΑΜΠΑΡΟΥΤΣΗ ΙΩΑΝΝΑ - ΑΘΗΝΑ

1α. Τι πιστεύετε ότι θα έπειθε τα παιδιά θύτες να σταματήσουν το cyber bullying.

Τα παιδιά θύτες θα πείθονταν να σταματήσουν το cyberbullying κατά κύριο λόγο μέσα από ομαδικές δραστηριότητες που καλλιεργούν το ομαδικό πνεύμα και την ευγενή άμιλλα. Για το λόγο αυτό είναι απαραίτητη η προώθηση και η ενθάρρυνση συμμετοχής των νέων σε δραστηριότητες όπως τα ομαδικά αθλήματα, αλλά και τα διαδικτυακά παιχνίδια που καλλιεργούν την επικοινωνία και την ανάπτυξη υγιών σχέσεων μεταξύ των χρηστών. Επίσης, είναι αναγκαία η αφύπνιση και η ενημέρωση των γονέων όσον αφορά τα αυξανόμενα ποσοστά cyberbullying και τα ανάλογα κρούσματα. Οι τελευταίοι θα ελέγχουν την διαδικτυακή δραστηριότητα των παιδιών τους περιορίζοντας έτσι τα φαινόμενα διαδικτυακού εκφοβισμού.

1β. Τι θα απέτρεπε τα παιδιά από το να γίνουν θύτες σχολικού εκφοβισμού.

Ένας βασικός παράγοντας που θα απέτρεπε την πλειοψηφία των νέων από το να εκδηλώσουν συμπεριφορές σχολικού εκφοβισμού είναι η εξασφάλιση υγιών και ισορροπημένων σχέσεων μεταξύ των μελών της οικογένειας. Η οικογένεια αποτελεί το κύτταρο της κοινωνίας και το βασικότερο πρότυπο και σημείο αναφοράς για τους νέους. Έτσι, λοιπόν, οφείλει να αποτελεί ολοκληρωμένο και ορθό πρότυπο, προκειμένου τα παιδιά να μάθουν να σέβονται τους συμμαθητές τους. Επιπρόσθετα, καταλυτικός είναι και ο ρόλος της εκπαίδευσης για την αποτροπή τέτοιων φαινομένων. Το εκπαιδευτικό σύστημα

πρέπει να προβλέπει εκτός των θεωρητικών μαθημάτων, διαδραστικές και βιωματικές μεθόδους διδασκαλίας βασισμένες στην ενσυναίσθηση θυμάτων-θυτών.

2. Σκεφτείτε τι θα οδηγούσε εσάς τους ίδιους σε τέτοιες συμπεριφορές και πώς κάποιος θα σας απέτρεπε.

Παρόλο που οι περισσότεροι νέοι έχουμε επίγνωση της σοβαρότητας του φαινομένου του εκφοβισμού, ο βασικότερος παράγοντας που μπορεί να μας ωθήσει στο ρόλο του θύτη είναι η ανάγκη μας να νιώθουμε μέλη μιας ομάδας συνομηλίκων και να μην νιώθουμε αποκλεισμένοι και περιθωριοποιημένοι από τον κοινωνικό μας περίγυρο. Εάν η παρέα μας εκδηλώνει συμπεριφορές τέτοιου είδους απέναντι σε άλλα παιδιά, τότε πολλές φορές παρασυρόμαστε και οι ίδιοι και τους μιμούμαστε. Σε αυτήν την περίπτωση, είναι απαραίτητο οι γονείς μας, οι καθηγητές μας ή ακόμα και οι συνομήλικοί μας να μας υπενθυμίσουν τις επιπτώσεις του κοινωνικού αυτού προβλήματος τόσο στο άτομο όσο και στην κοινωνία και να μας υποδείξουν το σωστό τρόπο αντιμετώπισης τέτοιων καταστάσεων.

3. Απαντήστε στο ερώτημα γιατί εσείς δεν θα αναπτύξετε τέτοιες συμπεριφορές και αναρωτηθείτε πως γίνεται παιδιά με τις ίδιες απόψεις με τις δικές σας να γίνονται θύτες.

Έχοντας ενημερωθεί επαρκώς σχετικά με την έκταση του φαινομένου του bullying και έχοντας βιώσει ανάλογες καταστάσεις ως παρατηρητής πιστεύω πως έχω μειωμένες πιθανότητες να αναπτύξω τέτοιου είδους

συμπεριφορές. Ωστόσο, πολλά παιδιά με τις ίδιες απόψεις γίνονται θύτες ίσως επειδή συναναστρέφονται με άτομα με διαφορετικές ιδέες και έτσι γίνονται και ίδιοι επιρρεπείς σε τέτοιου είδους συμπεριφορές, αφού δεν διαθέτουν επαρκείς αντιστάσεις.

4. Εάν ο καλύτερός σας φίλος, ή φίλη ή ο μικρότερός σας αδερφός ήθελε να αναπτύξει τέτοιες συμπεριφορές, με ποια επιχειρηματολογία θα τον αποτρέπατε.

Σε μια τέτοια περίπτωση, θα προσπαθούσα να αποτρέψω τον φίλο/αδερφό μου από τέτοια συμπεριφορά στοχεύοντας κυρίως στο να τον κάνω να καταλάβει την ψυχολογία του θύματος, κυρίως θα προσπαθούσα να αναδείξω εκείνες τις πλευρές της

προσωπικότητάς του, τις αδύναμες, που τον κάνουν να επιλέγει τέτοιες συμπεριφορές. Επιπλέον, θα επεδίωκα να τον βοηθήσω να αντιμετωπίσει και να δει την κατάσταση μέσα από τα μάτια του θύματος.

“Εάν η παρέα μας εκδηλώνει συμπεριφορές τέτοιου είδους απέναντι σε άλλα παιδιά, τότε πολλές φορές παρασυρόμαστε και οι ίδιοι και τους μιμούμαστε.”

ΠΙΝΑΤΣΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΛΑΡΙΣΑ

Β' Λυκείου, μέλος της Ομάδας Αγωγής Υγείας 5ου Λυκείου Λάρισας

1α. Τι πιστεύετε ότι θα έπειθε τα παιδιά θύτες να σταματήσουν το cyberbullying.

Πολλά παιδιά, τη σήμερα ημέρα, είναι θύτες ή θύματα ηλεκτρονικού εκφοβισμού (cyberbullying). Οι θύτες αυτού του εκφοβισμού, χρησιμοποιώντας διάφορα μέσα, εκφοβίζουν άλλους, είτε στέλνοντας φωτογραφίες είτε παραποιώντας προσωπικά στοιχεία του θύματος, και με άλλους πολλούς τρόπους. Για να μεταστραφούν αυτά τα παιδιά και να σταματήσουν να εκβιάζουν άλλα παιδιά, θα πρέπει να συναισθανθούν το λάθος τους. Και καταλήτες αυτής της μεταστροφής θα πρέπει να είμαστε εμείς. Πολλοί θα αναρωτηθούν «κι εμείς τι μπορούμε

να κάνουμε;». Η απάντηση δεν είναι τόσο απλή όσο μπορεί να νομίζουμε, πόσο μάλλον η υλοποίησή της.

Κατ' αρχάς, οι θύτες χωρίζονται ανάλογα με την ευπείθεια που επιδεικνύουν. Οπότε έχουμε τις εξής κατηγορίες - ομάδες θυτών:

- αυτοί που δεν προβάλλουν αντίσταση και εύκολα μεταστρέφονται. Αυτοί, κυρίως, είναι θύτες που δεν το κάνουν κακοπροαίρετα, αλλά για πλάκα.
- αυτοί που ακολουθούν εντολές, οι «μαριονέτες» κάποιων που κινούν τα νήματα από το παρασκήνιο. Αυτοί κάνουν ό,τι κάνουν, από φόβο μήπως δε γίνουν αρεστοί στους «μεγάλους» του σχολείου και εκφοβηθούν κι αυτοί, οπότε με λίγη πίεση και καλή θέληση μπορούν να σταματήσουν τον εκφοβισμό
- και τέλος, αυτοί που εκφοβίζουν τους άλλους

λους με σκοπό τη δική τους ευχαρίστηση και την ψυχολογική κατάρρευση των θυμάτων. Αυτοί είναι και οι πιο δυσχερείσιμοι. Πρέπει να χειριστούμε το θέμα με μεγάλη διακριτικότητα και μαστοριά, για να πετύχουμε το επιθυμητό αποτέλεσμα, αν και αυτό δεν είναι εγγυημένο.

1β. Τι θα απέτρεπε τα παιδιά από το να γίνουν θύτες σχολικού εκφοβισμού.

Για κάθε μια από τις παραπάνω κατηγορίες υπάρχει και διαφορετικός τρόπος χειρισμού. Ακροθιγώς θα αναφέρουμε ένα παράδειγμα - τρόπον για κάθε περίπτωση αντίστοιχα:

1. Παίρνουμε κατά μόνας το θύτη και του συνηγορούμε με καλό και ευγενικό τρόπο να σταματήσει να εκφοβίζει άλλα παιδιά και προσπαθούμε, στη συνέχεια, να τον εντάξουμε ομαλά στην ομάδα της τάξης. Πρέπει να του δείξουμε ότι νοιαζόμαστε γι' αυτόν και ότι και οι άλλοι νοιώθουν το ίδιο.
2. Προσπαθούμε να ευαισθητοποιήσουμε τα παιδιά αυτά, με συμμετοχές σε διάφορες δράσεις, και τους δίνουμε να καταλάβουν ότι δεν είναι μόνοι τους και ότι νοιαζόμαστε γι' αυτούς.
3. Παίρνουμε με το καλό τον θύτη και με ήπιο και διακριτικό τρόπο του δίνουμε να καταλάβει ότι αυτό που κάνει δεν είναι σωστό και αποδεκτό από τους άλλους. Πρέπει να τους αποδείξουμε ότι ο «ε-προπηλακισμός» των άλλων δεν είναι μέσο διασκέδασης και η βία τρόπος πειθούς.

2. Σκεφτείτε τι θα οδηγούσε εσάς τους ίδιους σε τέτοιες συμπεριφορές και πώς κάποιος θα σας απέτρεπε.

Τώρα, για να αποτρέψουμε άλλα παιδιά από το να γίνουν θύτες, θα ήταν πρέπον να τους ενημερώσουμε με τη βοήθεια διαφόρων δομών και προγραμμάτων ότι ο ηλεκτρονικός εκφοβισμός, και γενικότερα ο εκφοβισμός,

διαταράσσει τις ισορροπίες ανάμεσα στα άτομα. Χρήσιμο μέσο θα ήταν να βλέπουν τα παιδιά παραδείγματα εκφοβισμού και τις καταστροφικές συνέπειες που επιφέρει και έτσι να τους δημιουργείται απέχθεια προς αυτόν.

3. Απαντήστε στο ερώτημα γιατί εσείς δεν θα αναπτύξετε τέτοιες συμπεριφορές και αναρωτηθείτε πως γίνεται παιδιά με τις ίδιες απόψεις με τις δικές σας να γίνονται θύτες.

Προσωπικά δε νομίζω ότι θα μπορούσε κάτι να με κάνει θύτη ηλεκτρονικού εκφοβισμού, αλλά αν γινόταν, παρ' ελπίδα, κάτι τέτοιο, τα επιχειρήματα που θα μπορούσαν να με μεταπείσουν θα ήταν ότι «Ό,τι δε θες να σου κάνουν οι άλλοι, μην το κάνεις κι εσύ σ' αυτούς».

Αυτό συμβαίνει διότι εγώ έχω υποδομές ενάντια στη βία και τον εκφοβισμό λόγω των προγραμμάτων στα οποία συμμετείχα, ενώ άλλα παιδιά δεν είχαν τις ίδιες βιωματικές εμπειρίες, έτσι είναι πιο επιρρεπή στην ανάπτυξη τέτοιων συμπεριφορών.

4. Εάν ο καλύτερός σας φίλος, ή φίλη ή ο μικρότερός σας αδερφός ήθελε να αναπτύξει τέτοιες συμπεριφορές, με ποια επιχειρηματολογία θα τον αποτρέπατε.

Αν κάποιος γνωστός μου, νέος, ανέπτυξε τέτοια συμπεριφορά, τότε θα προσπαθούσα να του δείξω το λάθος του, αποδεικνύοντάς του στην πράξη τις επιπτώσεις που έχουν τέτοιες συμπεριφορές στο θύμα αλλά και στο θύτη.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΛΑΡΙΣΑ

Α' Λυκείου, μέλος της Ομάδας Αγωγής Υγείας 5ου Λυκείου Λάρισας

1α. Τι πιστεύετε ότι θα έπειθε τα παιδιά θύτες να σταματήσουν το cyberbullying;

Ένα παιδί, το οποίο έχει γίνει πολλές φορές στη ζωή του θύτης, δύσκολα αλλάζει γνώμη στο θέμα της συμπεριφοράς του, πόσο μάλλον και από έναν συνομήλικο. Για να σταματήσει αυτό το παιδί το cyberbullying πρέπει το παιδί που δέχεται τον εκφοβισμό να μιλήσει σε κάποιον μεγαλύτερο, όπως έναν γονέα ή ακόμα καλύτερα έναν καθηγητή.

Ο καθηγητής θα θίξει το θέμα αυτό στο συμβούλιο των καθηγητών κι ένας εκπαιδευμένος εκπαιδευτικός, θα καλέσει το παιδί θύτη και θα του εξηγήσει ότι αυτό που κάνει δεν είναι σωστό και ότι πρέπει να αλλάξει στάση συμπεριφοράς. Μεγάλη απήχηση μπορεί να έχει ένα βιωματικό σεμινάριο στο τμήμα που παρουσιάζεται πρόβλημα με πραγματικά παραδείγματα cyberbullying, αλλά και παιχνίδια ρόλων, στα οποία φαίνεται η επικινδυνότητα του φαινομένου στα παιδιά θύματα και τονίζεται, ότι οι μαθητές που εκδηλώνουν τέτοιες συμπεριφορές, έχουν μεγαλύτερα προβλήματα που πρέπει να διαχειριστούν.

1β. Τι θα απέτρεπε τα παιδιά να γίνουν θύτες σχολικού εκφοβισμού;

Αρχικά εγώ πιστεύω ότι ο μόνος τρόπος για να σταματήσει ένα παιδί το σχολικό εκφοβισμό είναι μέσω του σχολείου. Ένας σωστός τρόπος κατά τη γνώμη μου που εφαρμόζει το σχολείο μου, είναι μέσω προγραμμάτων. Χάρη στα προγράμματα αυτά, οι μαθητές, μαθαίνουν τι είναι σωστό και τι είναι λάθος, διδάσκονται την καθυστέρηση και προσπαθούν, να εξηλείψουν τη βία και γενικά την κακία. Μαθαίνουν να

μπαίνουν στη θέση του άλλου, με μελέτη περιπτώσεων, με δραματοποιήσεις, με παιχνίδια ρόλων. Μέσω των προγραμμάτων τα παιδιά μονοιάζουν και όχι μόνο αυτό. Τα παιδιά νιώθουν ότι ανήκουν σε μια ομάδα όλα μαζί και είναι όλα ίσα. Επίσης λόγω των εργασιών που τους δίνονται, όλοι έχουν κάποια συγκεκριμένη δουλειά να κάνουν και έτσι νιώθουν ότι προσφέρουν, ότι είναι στην πρώτη γραμμή και όχι στο «περιθώριο». Ένας άλλος τρόπος είναι μέσω συνεχούς ενημέρωσης για αυτά τα θέματα. Οι καθηγητές θα πρέπει να ενημερώνουν τα παιδιά, αφού πρώτα επιδιώκουν να ενημερώνονται οι ίδιοι, ή ακόμα να πραγματοποιούνται διδακτικές επισκέψεις σε χώρους όπου υπάρχει κάποιος ειδικός για να ενημερώσει και να ευαισθητοποιήσει. Η ενημέρωση να γίνεται όχι με κηρύγματα, αλλά με βιωματικό τρόπο, γιατί μέσω αυτού τα παιδιά δίνουν μόνα τους τις λύσεις, μαθαίνοντας να αναγνωρίζουν το φαινόμενο και να αντιδρούν.

2. Σκεφτείτε τι θα σας οδηγούσε εσάς τους ίδιους σε τέτοιες συμπεριφορές και πώς κάποιος θα σας απέτρεπε.

Το να γίνει κάποιος θύτης είναι πολυπαραγοντικό ζήτημα. Εξαρτάται από το περιβάλλον που μεγάλωσε, από το σχολείο που πηγαίνει και την ανοχή που δείχνει αυτό σε τέτοια φαινόμενα, από την ομάδα που κάνει παρέα, από τα στοιχεία του χαρακτήρα του και πολλά άλλα. Εγώ πιστεύω ότι δύο παράγοντες θα με έκαναν να ασκήσω bullying: Η εκδίκηση και η παρορμητικότητα. Οι περισσότεροι άνθρωποι λόγω της φύσης τους, έχουν σαν πρώτη σκέψη και αντίδραση, όταν κάποιος τους εκνευρίζει και τους ενοχλεί, να τον εκδικηθούν. Για παράδειγμα όταν κάποιος

με εκνευρίζει, αισθάνομαι πολλές φορές ότι πρέπει να αντιδρώ. Είμαι τυχερός όμως που στο σχολείο μου έχουμε προγράμματα αγωγής υγείας και συνεχώς μαθαίνω και καλλιεργούμαι στο να σκέφτομαι πριν κάνω κάτι και να αντιδρώ με πιο πολιτισμένους τρόπους. Μαθαίνω επίσης τον εκνευρισμό και το θυμό μου να τον συζητώ με την οικογένειά μου, η οποία θα με νουθετήσει. Το πρόβλημα στο cyberbullying πολλές φορές δεν είναι η εκδικητικότητα αλλά η πλάκα. Λόγω της παρορμητικότητας της ηλικίας μου, θα μπορούσα μια πλάκα την οποία θεωρούσα εγώ αστεία να την διακινήσω και σε άλλους συμμαθητές μου, με αποτέλεσμα το παιδί στο οποίο έτυχε να γίνει η πλάκα να αισθανθεί άσχημα και το θέμα να πάρει έκταση. Εδώ θα μπορούσαν να με αποτρέψουν συμμαθητές μου ή να μην με ενισχύσουν. Σε κάθε περίπτωση σε ένα σχολείο το οποίο δείχνει μηδενική ανοχή σε ζητήματα βίας και το οποίο έχει μάθει τους μαθητές του να αναγνωρίζουν τα φαινόμενα και να αντιδρούν, είναι δύσκολο να εκδηλωθούν τέτοιες συμπεριφορές κι αν εκδηλωθούν θα αντιμετωπιστούν με τρόπο που ο θύτης να καταλάβει το λάθος του.

3. Απαντήστε στο ερώτημα γιατί εσείς δεν θα αναπτύξετε τέτοιες συμπεριφορές και αναρωτηθείτε πώς γίνεται παιδιά με τις ίδιες απόψεις με τις δικές σας να γίνονται θύτες.

Εγώ, δεν θα γινόμουν ποτέ θύτης διότι έχω μάθει πώς πρέπει να αντιδρώ και έχω πάρει σωστή παιδεία τόσο από το οικογενειακό μου

περιβάλλον, όσο και από το σχολείο μου. Άλλα παιδιά που έχουν ίδιες απόψεις με τις δικές μου, θα μπορούσαν να παρασυρθούν λόγω της παρέας τους και το κλίμα που επικρατεί στις οικογένειές τους. Όταν οι φίλοι τους, τους λένε να κάνουν κάτι για πλάκα, και πολλές φορές τους πιέζουν κιόλας, τα παιδιά το κάνουν για να μην τους πούνε οι φίλοι τους κατώτερους. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να γίνει συνήθεια σε αυτά τα παιδιά να συμπεριφέρονται έτσι, με αποτέλεσμα να γίνονται θύτες χωρίς να καταλάβουν.

“Το πρόβλημα στο cyberbullying πολλές φορές δεν είναι η εκδικητικότητα αλλά η πλάκα.”

4. Εάν ο καλύτερός σας φίλος, ή φίλη ή ο μικρότερός σας αδερφός ήθελε να αναπτύξει τέτοιες συμπεριφορές με ποια επιχειρηματολογία θα τον αποτρέπατε.

Αν ένα κοντινό μου άτομο ήθελε να αναπτύξει τέτοιες συμπεριφορές είτε ήταν φίλος, είτε μικρότερος αδερφός, αρχικά θα προσπαθούσα να το μεταπείσω με επιχειρήματα ότι αυτό που θα διαπράξει δεν είναι σωστό, ούτε κοινωνικά αποδεκτό και συνεπάγεται ψόγο. Μπορεί, για να το έκανα να καταλάβει καλύτερα τι λάθος πράξη πάει να κάνει, να έψαχνα στο Internet να βρω βίντεο που θα έδειχναν τα αποτελέσματα του να γίνεται κάποιος θύτης, ελπίζοντας να καταλάβει το μέγεθος των συνεπειών της πράξης του, μπαίνοντας στη θέση του άλλου και να αλλιάξει στάση συμπεριφοράς. Ένα πολύ δύσκολο άτομο θα τα έφερνα ως απειλή την εμπλοκή με τον νόμο.

ΠΟΙΚΙΛΙΔΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ - ΡΟΔΟΣ

Α' 4ο Γυμνάσιο Ρόδου (Καζούλληιο)

1α. Τι πιστεύετε ότι θα έπειθε τα παιδιά θύτες να σταματήσουν το cyberbullying.

Σε πρώτη φάση θα πρέπει να τον προσεγγίσει κάποιο παιδί της ηλικίας του κι όχι κάποιος μεγάλος δηλαδή ένα πρόσωπο που εμπιστεύεται. Να του μιλήσει κάποιος που έχει υπάρξει θύμα cyberbullying ώστε να μπει στη θέση του και να αντιληφθεί την κατάσταση που βρίσκεται.

1β. Τι θα απέτρεπε τα παιδιά από το να γίνουν θύτες σχολικού εκφοβισμού.

Να γίνει σωστή διαπαιδαγώγηση από το οικογενειακό περιβάλλον στην μικρή ηλικία αλλά και στο σχολείο με κατάλληλα μαθήματα από ειδικούς όπως ψυχολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς αλλά και καθηγητές που έχουν ενημερωθεί κατάλληλα. Άλλωστε η εικονική πραγματικότητα του διαδικτύου είναι ένα κομμάτι της καθημερινότητας των νέων.

2. Σκεφτείτε τι θα οδηγούσε εσάς τους ίδιους σε τέτοιες συμπεριφορές και πώς κάποιος θα σας απέτρεπε.

Τα αίτια μπορεί να είναι πολλά όπως προβλήματα: α) οικογενειακά (π.χ. χωρισμένοι γονείς, κακοποίηση, οικονομικές δυσκολίες κ.τ.λ.), β) στο χώρο του σχολείου (π.χ. κακές συναναστροφές, θύμα εκφοβισμού, συνεχής προσβολή της προσωπικότητας, καθηγητές οι οποίοι αδιαφορούν αλλά και ενισχύουν την αρνητική εικόνα του μαθητή με την συμπεριφορά τους).

Θα με βοηθούσε κάποιος που μπορούσε να δείξει κατανόηση στα προβλήματά μου και να με στηρίξει συναισθηματικά νιώθοντας έτσι ασφάλεια.

3. Απαντήστε στο ερώτημα γιατί εσείς δεν θα αναπτύξετε τέτοιες συμπεριφορές και αναρωτηθείτε πως γίνεται παιδιά με τις ίδιες απόψεις με τις δικές σας να γίνονται θύτες.

Δεν θα ανέπτυσσα μια τέτοια κακή συμπεριφορά γιατί έχω λάβει σωστή διαπαιδαγώγηση από τους γονείς μου και είμαι χαρακτήρας που δεν θα έμπαίνα ποτέ σε μια τέτοια συμπεριφορά

4. Εάν ο καλύτερός σας φίλος, ή φίλη ή ο μικρότερός σας αδερφός ήθελε να αναπτύξει τέτοιες συμπεριφορές, με ποια επιχειρηματολογία θα τον αποτρέπατε.

Θα προσπαθούσα να πείσω τον φίλο μου ότι είναι καλό παιδί και έχει καλά στοιχεία σαν άνθρωπος και θα του μιλούσα για τις συνέπειες που θα έχει στη ζωή του μια τέτοια πράξη και θα τον έβαζα στην διαδικασία να ξανασκεφτεί τον λόγο για τον οποίο θα έκανε cyberbullying.

5. Τι πιστεύετε ότι θα πρέπει να κάνει το Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου, ώστε να εκπαιδεύσει τα παιδιά στο ενάρετο – καλό διαδίκτυο που θα έχει ως αποτέλεσμα να περιοριστεί ο διαδικτυακός εκφοβισμός;

Να μάθουν τα παιδιά τρόπους να χρησιμοποιούν το διαδίκτυο με ασφάλεια

καθώς και να θεσπιστούν μαθήματα στα σχολεία όπως «σερφάρω με ασφάλεια» ή εκπαιδευτικά προγράμματα μέσω διαδικτύου όπου τα παιδιά θα ωφελούνται και έτσι παράλληλα θα διαμορφώνονται υγιείς αυριανοί πολίτες.

Ευχαριστώ που μου δώσατε την ευκαιρία να πω προσωπικές απόψεις πάνω σε ένα θέμα που δυστυχώς αυξάνεται συνεχώς και για αυτό θα πρέπει μικροί και μεγάλοι να δράσουμε προς όφελος όλων.

ΡΑΣΙΤ ΑΧΙΛΜΕΑΣ - ΦΛΩΡΙΝΑ

ΕΠΑΛ Φλώρινας

1α. Τι πιστεύετε ότι θα έπειθε τα παιδιά θύτες να σταματήσουν το cyberbullying;

Αρχικά, μπορώ να αναφέρω ότι ο διαδικτυακός εκφοβισμός είναι ένα πολύ σημαντικό φαινόμενο στις μέρες μας και αφορά συνήθως εφήβους, αλλά και πιο μικρά παιδιά δυστυχώς. Επειδή τα παιδιά είναι πολύ ευαίσθητα ως προσωπικότητες και δεν έχει ακόμα ωριμάσει ο νους τους, για αρχή ο μόνος τρόπος για να σταματήσουν είναι να επέμβουν άμεσα οι γονείς.

Οι γονείς, ακόμα και να μην γνωρίζουν πολλά πράγματα, θα μπορούσαν να καταλάβουν την αλληλαγή στην συμπεριφορά τους και να δημιουργήσουν ένα διάλογο για να μάθουν τι ακριβώς γίνεται. Μετά από τον διάλογο να μπορεί να συλλογιστεί και μόνος του τις συνέπειες που έπονται, με διάφορα βιντεάκια στο youtube, με διάφορες αναφορές από ειδικούς πάνω στο θέμα με αποτέλεσμα να ευαισθητοποιηθούν και να αλλάξουν την συμπεριφορά τους. Έτσι, θα μπορούν να πιστούν και οι ίδιοι και να βοηθήσουν σε άλλες παρόμοιες καταστάσεις.

1β. Τι θα απέτρεπε τα παιδιά από το να γίνουν θύτες σχολικού εκφοβισμού;

Κατά την γνώμη, αυτό που θα μπορούσε να απομακρύνει το παιδί ώστε να γίνει θύτης σχολικού εκφοβισμού θα ήταν η κατάλληλη ενημέρωση από το σχολείο, η οποία θα γινόταν από ειδικούς οι οποίοι θα τα βάζανε σε σκέψεις, θα τους φόβιζαν με την καλή έννοια για να το αποφύγουν.

Καλό θα ήταν να δείξουν και τις ακραίες περιπτώσεις και τα αποτελέσματα που συνεπάγονται, π.χ. τάσεις αυτοκτονίας με διάφορα μέσα, απομόνωση, φόβο στο να κυκλοφορήσουν. Να τους δώσουν να καταλάβουν με λίγα λόγια το κενό που υπάρχει, την σκληρότητα και το «θάνατο» όλων των συναισθημάτων μέσα στην ψυχή του θύματος. Τέλος, με την συμμετοχή του σε διάφορες ομιλίες, σε εκδηλώσεις αποφυγής αυτού του προβλήματος θα γίνει πιο εύκολη η απομάκρυνσή τους από το cyberbullying.

2. Σκεφτείτε τι θα οδηγούσε εσάς τους ίδιους σε τέτοιες συμπεριφορές και πώς κάποιος θα σας απέτρεπε.

Θεωρώ πως αν τυχόν φτάναμε σε σημείο να δημιουργούμε εκφοβισμό σε άλλους θα οφειλόταν σε πολλούς παράγοντες. Αρχικά, να πω ότι αυτό οφείλεται και στους γονείς οι οποίοι δεν δίνουν πάντα την κατάλληλη παιδεία στα παιδιά τους με αποτέλεσμα να οδηγούνται σε τέτοιου είδους συμπεριφορές. Το αναφέρω αυτό διότι αν υπάρχουν διάφορες αναταράξεις στις οικογένειες το παιδί θα έπαιρνε παράδειγμα από αυτά και έτσι θα οδηγούταν σε τέτοιου είδους συμπεριφορές. Επίσης, ένας άλλος παράγοντας είναι τα ηλεκτρονικά παιχνίδια τα οποία με την σειρά τους ελκίζουν με απώτερο σκοπό νέες ιδέες, νέες μεθόδους ώστε να τα «δοκιμάσουν» σε άλλους, ως ένδειξη χαράς για το επίτευγμα αυτό. Επίσης, η συνεχής ενασχόληση με το διαδίκτυο και η απομόνωση στον ίδιο τους το εαυτό θα έφερνε ως διασκέδαση ένα άλλου είδους απασχόλησης που μπορεί να είναι το cyberbullying. Ακόμα και οι φίλοι, οι κολλητοί μας, θα μπορούσαν σε μεγάλο βαθμό να μας επηρεάσουν. Αυτοί οι οποίοι θα μπορούσαν να μας αποτρέψουν από όλα αυτά θα ήταν για αρχή οι γονείς μας και οι σωστοί φίλοι και το πλέω αυτό γιατί το να έχεις έμπιστους φίλους, αληθινούς φίλους δίπλα σου θα μπορούν να σε βοηθήσουν σε οτιδήποτε πρόβλημα προκύψει.

3. Απαντήστε στο ερώτημα γιατί εσείς δεν θα αναπτύξετε τέτοιες συμπεριφορές και αναρωτηθείτε πώς γίνεται παιδιά με τις ίδιες απόψεις με τις δικές σας να γίνονται θύτες.

Καταρχάς, εγώ από την μεριά μου δεν θα έφτανα ποτέ σε τέτοιο βήναυσο σημείο. Ο

πρώτος λόγος και ο σημαντικότερος είναι γιατί θα έμπαίνα στην θέση του θύματος και θα καταλάβαινα το τι περνάει τόσο ψυχολογικά όσο και σωματικά. Το αναφέρω αυτό διότι μετά από τον εκφοβισμό τον οποίο δέχεται, μερικές φορές χωρίς να το καταλάβει, το θύμα μπορεί να φτάσει σε ακραίες καταστάσεις, π.χ. τάσεις αυτοκτονίας (φάρμακα, χαρακίες με μαχαίρια, κ.λπ.). Αλλά το χειρότερο ξανά πλέω είναι η ψυχοσωματική βία που δέχεται. Γι' αυτό το λόγο δεν θα είχα αναπτύξει τέτοιες συμπεριφορές απέναντι σε άλλους, γιατί δεν θα ήθελα ποτέ να σκεφτώ και να συλλογιστώ το θάνατο ενός παιδιού πίσω από μια άλλη οθόνη για διάφορους απαράδεκτους λόγους (είτε λόγω μαγκιάς είτε λόγω εξάρτησης). Αρχικά, κανείς στις μέρες μας δεν έχει ίδιο σκεπτικό και ίδιες απόψεις, εκτός από κάποιες ελάχιστες εξαιρέσεις. Βλέπετε η τεχνολογία και τα τεχνολογικά μέσα εξελίσσονται ταχύτατα με σκοπό τόσο την σωστή λειτουργία μιας κοινωνίας όσο και την εξάρτηση από αυτά. Κατά την άποψη μου, τα παιδιά τα οποία φτάνουν να είναι θύτες έχοντας τις ίδιες απόψεις με εμένα, είναι επειδή το ξεκινάνε είτε για μαγκιά είτε για εκδίκηση προς ένα συνάνθρωπο τους, συνομήλικο τους. Από την μια πλευρά, αν η μαγκιά αντί να είναι στο μυαλό είναι στην πράξη, αυτό μπορεί να αποδειχθεί πολύ κακό. Έτσι, λοιπόν, ξεκινάει κάποιος για μαγκιά και καταλήγει να το ευχαριστιέται και να το συνεχίζει με απώτερο σκοπό την εξαθλίωση του, μέχρι κάποια στιγμή να συνειδητοποιήσει το λάθος που έκανε, αλλά τότε θα είναι πολύ αργά. Από την άλλη, τα περισσότερα μην έχοντας την κατάλληλη δύναμη ώστε να λύσουν προβλήματα με ανθρώπους του ίδιου περιβάλλοντος δείχνουν την δύναμη τους πίσω από μια οθόνη. Γι' αυτό όταν φτάνουν σε σημείο να αδικούνται από κάποιον του δημιουργούν προβλήματα, φόβο και τύψεις με σκοπό να φανούν δικαιωμένοι και αρχηγοί σε όλα αυτά. Τέλος, ένα συχνό φαινόμενο που παρατηρείται από παιδιά θύτες είναι ο εκφοβισμός και η παρενόχληση σε μικρά κορίτσια. Έτσι, με τις

απειλές και τους εκφοβισμούς τα κορίτσια ηυγίζουν και κάνουν ότι τους λένε, π.χ. αποστολή προκλητικού υλικού με τον ίδιο τους τον εαυτό, διάφορα βίντεο τέτοιου είδους, παράδοση τους σώματος τους στους θύτες χωρίς την θέληση τους.

4. Εάν ο καλύτερός σας φίλος, ή φίλη ή ο μικρότερός σας αδερφός ήθελε να αναπτύξει τέτοιες συμπεριφορές, με ποια επιχειρηματολογία θα τον αποτρέπατε.

Αν τυχόν κάποιος από το στενό οικογενειακό μου κύκλο είτε αυτός ήταν φίλος ή φίλη ή ακόμα και αδερφός θα του έβαζα τις φωνές, με την καλή έννοια. Το πρώτο πράγμα που θα του έλεγα, να ψάξει και να ενημερωθεί για αυτό που πρόκειται να αναπτύξει. Στην συνέχεια, θα του έδειχνα διάφορα βίντεο για το που οδηγείται κάποιος που κάνει εκφοβισμό στους άλλους καθώς και πως είναι η θέση του άλλου από την απέναντι μεριά. Έτσι, με όλα αυτά θα τον έβαζα να συλλογιστεί και συνειδητοποιήσει την βαρύτητα που έχει αυτό το πράγμα, βάζοντας του στο μυαλό διάφορες σκέψεις και τύψεις. Τέλος, θα του μάθαινα την ασφαλή λειτουργία του Διαδικτύου και θα τον εμπύχωνα, ώστε να μπορεί να αποτρέψει και άλλους από το cyberbullying και να τους δώσει διάφορες συμβουλές και μεθόδους.

5. Τι πιστεύετε ότι θα πρέπει να κάνει το Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου, ώστε να εκπαιδεύσει τα παιδιά στο ενάρετο-καλό διαδίκτυο που θα έχει ως αποτέλεσμα να περιοριστεί ο διαδικτυακός εκφοβισμός.

Πιστεύω το καλύτερο είναι να γίνεται συνεχώς ενημέρωση στα σχολεία από ειδικούς, καθώς και κατάλληλη ενημέρωση των γονιών αν συναντήσουν τέτοιες περιπτώσεις, περίεργες συμπεριφορές. Διάφορες μεθόδους αντιμετώπισης για να αποφεύγεται ο διαδικτυακός εκφοβισμός. Βίντεο και λεπτομερές αναλύσεις σε όλους για συγκεκριμένα κρούσματα. Διάδοση πληροφοριών σε διάφορες ηλεκτρονικές σελίδες, Μ.Μ.Ε. και διάφορα άλλα τηλεοπτικά μέσα για την καλή λειτουργία, χρήση του Διαδικτύου. Τέλος, διάλογος (τετ τα τετ) παιδιών με ειδικούς (ψυχολόγους, πληροφορικούς) και διάφορες εργασίες μεταξύ μαθητών με σκοπό την πειστικότητα απομάκρυνσης από τον διαδικτυακό εκφοβισμό.

ΣΠΥΡΑΤΟΥ ΕΛΕΝΗ - ΛΑΡΙΣΣΑ

Β' Λυκείου, μέλος της Ομάδας Αγωγής Υγείας του 5ου Λυκείου Λάρισσας

1α. Τι πιστεύετε ότι θα έπειθε τα παιδιά θύτες να σταματήσουν το cyberbullying.

Θεωρώ πως ο μόνος τρόπος τα παιδιά θύτες να σταματήσουν το cyberbullying, είναι να καταλάβουν πως οι πράξεις τους έχουν συνέπειες και για το θύμα αλλά και για τους ίδιους. Πιστεύω πως κανένας άνθρωπος - πόσο μάλλον έφηβος - έχει ως μοναδικό του σκοπό να προκαλεί φόβο. Πίσω από κάθε είδος εκφοβισμού, κρύβονται ανασφάλειες από τη μεριά του θύτη.

Πρέπει λοιπόν το κράτος να προνοήσει και όταν εντοπίζονται οι θύτες να στέλνει, σε αυτούς, εκπαιδευμένους ψυχολόγους. Έτσι με τη βοήθεια των ειδικών το άτομο θα αντιμετωπίσει τα προσωπικά του προβλήματα. Όταν σεβόμαστε τον εαυτό μας, σεβόμαστε και τους άλλους.

1β. Τι θα απέτρεπε τα παιδιά από το να γίνουν θύτες σχολικού εκφοβισμού.

Η έλλειψη γνώσης πάνω στο αντικείμενο πιστεύω πως αποτελεί έναν τους βασικούς λόγους οι οποίοι συνδέονται με την ύπαρξη του σχολικού εκφοβισμού. Από μικρή ηλικία πρέπει τα παιδιά να ενημερώνονται για το συγκεκριμένο ζήτημα.

Σε δημοτικά και γυμνάσια είναι αναγκαίο να γίνονται παρουσιάσεις με αναφορές σε πραγματικά γεγονότα και δράσεις ευαισθητοποίησης.

Το panel νέων επίσης θα μπορούσε να βοηθήσει σε αυτό. Ακόμα θα μπορούσαν να γίνουν ορισμένα σεμινάρια που θα έβλεπαν στην καλύτερη πληροφόρηση δασκάλων και καθηγητών.

2. Σκεφτείτε τι θα οδηγούσε εσάς τους ίδιους σε τέτοιες συμπεριφορές και πώς κάποιος θα σας απέτρεπε.

Σε τέτοιες συμπεριφορές ίσως να με οδηγούσε ο προσωπικός μου φόβος, οι ανασφάλειές μου. Όταν νιώθεις ότι «απειθείσαι», ορισμένες φορές φτάνεις στο σημείο να προσπαθείς να «ρίξεις» τον άλλο για να νιώσεις καλύτερα. Σε τέτοιες καταστάσεις πιστεύω ότι για να μου «ανοίξουν» τα μάτια θα έπρεπε να μου μιλήσει κάποιος που σέβομαι.

3. Απαντήστε στο ερώτημα γιατί εσείς δεν θα αναπτύξετε τέτοιες συμπεριφορές και αναρωτηθείτε πώς γίνεται παιδιά με τις ίδιες απόψεις με τις δικές σας να γίνονται θύτες.

Αυτή τη στιγμή μου φαίνεται παράλογο στο μέλλον να αναπτύξω τέτοιες συμπεριφορές, γεγονός που αποδίδω στην ενημέρωση που δέχτηκα από μικρή ηλικία από τους γονείς μου και το σχολείο. Είμαι τυχερή που η οικογένειά μου, μου έμαθε να αποδέχομαι και να αγαπάω το διαφορετικό και που το σχολείο μου, μέσα από τα προγράμματα και τις δράσεις που πραγματοποιεί, με έκανε να επιθυμώ να το υποστηρίξω και να το προστατεύσω. Παιδιά με τις ίδιες απόψεις με εμένα θεωρώ ότι γίνονται θύτες όταν νιώθουν ότι «απειλούνται» σε κάποιο τομέα, όταν φοβούνται. Δυστυχώς, είναι ένστικτο να φοβόμαστε το διαφορετικό και να προσπαθούμε να κυριαρχήσουμε σε βάρος του. Είναι λοιπόν μια μάχη μεταξύ του ενστίκτου και του πνεύματος, και χωρίς τις

απαραίτητες γνώσεις και τριβή πάνω στο θέμα, το πνεύμα δύσκολα νικά.

4. Εάν ο καλύτερός σας φίλος, ή φίλη ή ο μικρότερός σας αδερφός ήθελε να αναπτύξει τέτοιες συμπεριφορές, με ποια επιχειρηματολογία θα τον αποτρέπατε.

Αν κάποιο κοντινό μου άτομο αναπτύξει τέτοιες συμπεριφορές, για τα τον αποτρέψω θα του έφερνα απλά παραδείγματα από πραγματικές περιπτώσεις εκφοβισμού και τα αποτελέσματά τους. Θα προσπαθούσα να του δείξω την οπτική γωνία του θύματος και θα

“Πίσω από κάθε είδος εκφοβισμού, κρύβονται ανασφάλειες από τη μεριά του θύτη.”

του υπενθύμιζα ότι δεν είναι όλοι οι άνθρωποι το ίδιο ανεκτικοί και δυνατοί. Τέλος, αν τα παραπάνω δεν ήταν αρκετά, θα τον απειλούσα με την τεράστια ενοχή που θα είχε στο τέλος, ειδικά αν η κατάσταση ξέφευγε και δεν μπορούσε να διορθωθεί.

ΣΤΑΜΠΟΥΛΗΣ ΖΗΣΗΣ - ΦΛΩΡΙΝΑ

2ο ΓΕΛ Φλώρινας

1α. Τι πιστεύετε ότι θα έπειθε τα παιδιά θύτες να σταματήσουν το cyberbullying.

Σύμφωνα με την γνώμη μου, νομίζω πως θα βοηθούσε καθοριστικά αν γινόntonταν διάφορες δράσεις όπως ημερίδες, ενημερώσεις και διάφορα βιωματικά παιχνίδια προκειμένου να ευαισθητοποιήσουν τους θύτες, καθώς και να μεταφερθούν στη θέση του θύματος.

1β. Τι θα απέτρεπε τα παιδιά από το να γίνουν θύτες σχολικού εκφοβισμού.

Το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού είναι δύσκολο τόσο προς την επίλυση του όσο και την ενημέρωση του. Αυτό το φαινόμενο συναντάται κυρίως στις μικρότερες σχολικές τάξεις και εκεί νομίζω πως έχει και

περισσότερες επιπτώσεις. Βέβαια αυτό δεν σημαίνει πως δεν υπάρχουν φαινόμενα και στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Σημαντικό είναι, οι θύτες να ζουν σε ένα ‘υγιές’ περιβάλλον, το οποίο θα τους αποτρέψει από αυτές τις συμπεριφορές. Καλό είναι όμως όταν οι εκπαιδευτικοί συναντούν νέους, που έχουν σκοπό να βλάψουν άλλους να τους αντιμετωπίζουν με τρυφερότητα και αγάπη καθώς να αποφεύγουν την τιμωρία.

2. Σκεφτείτε τι θα οδηγούσε εσάς τους ίδιους σε τέτοιες συμπεριφορές και πώς κάποιος θα σας απέτρεπε.

Σε προσωπικό επίπεδο, είναι διάφοροι οι παράγοντες που θα με οδηγούσαν σε μια τέτοια συμπεριφορά όπως οι καταστάσεις που αντιμετωπίζω στο οικογενειακό περιβάλλον, για λόγους εγωισμού ίσως προς τους άλλους

συμμαθητές μου και για τον τρόπο που θα μου συμπεριφέρονταν οι φίλοι μου. Σύμφωνα με τον χαρακτήρα μου, ο μόνος τρόπος για να με αποτρέψει κάποιος είναι μία απλή επίπληξη.

3. Απαντήστε στο ερώτημα γιατί εσείς δεν θα αναπτύξετε τέτοιες συμπεριφορές και αναρωτηθείτε πώς γίνεται παιδιά με τις ίδιες απόψεις με τις δικές σας να γίνονται θύτες.

Είναι δύσκολο κάποιος να μην προβεί έστω και στο ελάχιστο σε τέτοιες συμπεριφορές. Εγώ δεν θα το έκανα αυτό γιατί νομίζω πως έχω μάθει να ελέγχω τον εαυτό μου να αντιστέκεται σε κάτι παρόμοιο και πιστεύω πως αυτό που με βοήθησε πολύ είναι τα διάφορα βιωματικά σεμινάρια στα οποία συμμετείχα. Παιδιά με παρόμοιες απόψεις θα γινόντουσαν θύτες λόγω οικογενειακών προβλημάτων και κατά κύριο λόγο λόγω της απόρριψης από συμμαθητές και φίλους.

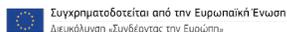
4. Εάν ο καλύτερός σας φίλος, ή φίλη ή ο μικρότερός σας αδερφός ήθελε να αναπτύξει τέτοιες συμπεριφορές, με ποια επιχειρηματολογία θα τον αποτρέπατε.

Θα προσπαθούσα να τους αποτρέψω αρχικά φέρνοντας τους στη θέση του θύματος, αν βέβαια αυτό δεν βοηθούσε σε τίποτα τότε θα τους πρόβαλα υλικό πάνω σε αυτό το θέμα, και θα πήγαινα σε εξειδικευμένους ανθρώπους που συλλογικά θα βοηθήσουν στην εξάλειψη του φαινομένου.

Θυμάμαι ότι
Ούτε είμαι ούτε πρέπει
να είμαι μόνη/μόνος
εάν συμβεί κάτι τέτοιο.
Οι άνθρωποι που με αγαπούν
οφείλουν και μπορούν
να με βοηθήσουν!

«Την αποκλειστική ευθύνη της παρούσας έκδοσης φέρει ο συγγραφέας της. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν φέρει καμία ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των περιεχομένων σ' αυτήν πληροφοριών.»